

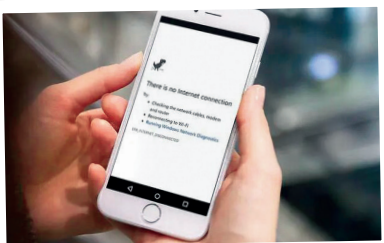
مکت

سفارش‌های اینترنتی میان زمین و آسمان

روزگار کسب و کارهای دیجیتال، بی‌رونق‌تر به‌نظر می‌آید، با قطع سراسری اینترنت هم‌فعالان آنلاین‌شاپ‌ها و هم مشتریان آنها سرگردان و متضرر شده‌اند. مریم چندسالی است که فروشگاه اینترنتی پوشاک راه انداخته: «یک روز از سرعت اینترنت ضرر می‌کنیم و یک روز هم از ناآرامی، ما از خیر تسهیلات ویژه مشاغل آنلاین گذشته‌ایم. شما راه خدا، اینترنت را وصل کنید.»

پایند بلاگر است و او نیز با قطع اینترنت، دچار چالش شده: «پیش‌پرداخت همه سفارش‌های تبلیغ در پیجم را با کلی خسارت برگرداندم. قسمت بد ماجرا اینجاست که نمی‌دانیم تا کی این وضع ادامه دارد.»

روز گذشته، خبر آمد وزیر ارتباطات ابراز امیدواری کرده‌است به‌زودی اینترنت برقرار خواهد شد. این در حالی است که آقای وزیر، پیش‌تر گفته بود با توجه به شرایط امنیتی به‌وجود آمده، مجوز دسترسی مجدد به اینترنت از حوزه اختیار آن وزارتخانه خارج است. سوی دیگر کسب و کارهای آنلاین، مشتریان هستند که پول خریدهای مجازی‌شان را پرداخته‌اند ولی کالایی دست‌شان را نگرفته‌است؛ مانند رضا که اوایل ماه جاری، کالایی به ارزش ۱۲ میلیون تومان خرید کرد: «قرار بود اواسط ماه به دستم برسد که نرسید. حالا هم فقط یک شماره موبایل دارم که آن هم یک خط درمیان قطع است...»

رسانه‌ها را خلع سلاح نکنید

این روزها که به‌خاطر ناآرامی، حکم به خاموشی اینترنت داده شد، رسانه‌ها با وجود تلاش‌هایشان برای بالا نگه داشتن سایت‌ها و رسانه‌های مکتوب، دسترسی‌هایشان محدود شد. این وضعیت در روزهای

آرامش بازار پس از ناآرامی

گزارش میدانی از وضعیت بازاریان و کسب و کارهای آنلاین، کمی پس از ناآرامی‌های اخیر

گزارش

گروه گزارش | از اذقباالی بازاربان پس از اعتراض‌هایشان با ناآرامی‌ها گره خورد. بدتر اینکه اغلب آن ناآرامی‌ها، بیخ گوش‌شان، حوالی مغازه‌هایشان اتفاق افتاد. از گذرهای اصلی و فرعی بازار بزرگ، صراف‌های خیابان فردوسی، پاساژهای خیابان سعدی و میدان هفت حوض تا راسسته بازار دوم نازی‌آباد و واحدهای تجاری سه‌راه آذری، کرکره همه متوقف حتی کسب و کارهای آنلاین پایین

آمد؛ نه فقط در تهران که در بسیاری از شهرهای کوچک و بزرگ کشور؛ از مال‌ها تا بقالی‌های تن‌بست. آن هم در شرایطی که زور تورم با نرخ ارز، حساسی به بازاریان و مردم چربیده بود و هیچ دخلی با هیچ خرجی نمی‌خواند. حالا چندروزی از آن ناآرامی‌ها گذشته و اینترنت هم هنوز قطع است و بازاریان مانده‌اند و با روانی آسیب‌دیده و میلیاردها تومان خسارتی که شاید فقط خدایم داند، چطور جبران می‌شود.

چشم‌کور و ابروی بی‌قرینه بازار

چند روز پس از ناآرامی‌هاست و کسبه صنوف مختلف سعی دارند به روال پیش از روزهای گذشته بازگردند. هر چند هنوز کمی ترس و تردید جایی را در سر و دلشان، تنگ کرده اما به قول حاج‌نعیم، از حجره‌داران قدیمی بازار بزرگ پایتخت، دیگر چاره‌ای نیست: «صاحبخانه، اجاره‌اش را می‌خواهد و بانک، معطل اقساط وام نمی‌ماند. زن و بچه هم که بیشتر از چند روز نمی‌توانند گرسنه بمانند... پس، گور پدر ترس...». یکی دو روز نخست، او نیز همراه بازاریان معترض، شعار سر می‌داد: «هردیم از تورم، دولت بیا کاری کن». گرم و سرد چشیده‌است: «مدیم ابروی بازار را در سرست کنیم که نگذاشتند... چشم بازار هم کور شد». دوباره می‌گوید: «نه در اخلاق بازاری‌جماعت و نه در دین و قانون ماست که بزیم سر و شیشه مغازه کسی را که همراهی‌مان نمی‌کند، بشکنیم!» اشاره حاج‌نعیم در جمله آخرش به یکی از ویدئوهای پربازدید از روزهای اعتراض بازار است که با هشتگ «بازاری، معترض است نه نامرد» منتشر شده‌بود. علی‌کارگر تولیدی پوشاک در محدوده بازار حضرتی است: «توی هر مغازه بیشتر از ۱۰ میلیارد تومان جنس دپو شده و توی هر تولیدی هم دست‌کم چندده میلیارد تومان بارچه، نخ، چرخ‌های خیاطی، دستگاه‌های اتو و بسته‌بندی هست. شب‌های ناآرام، جان و تن بسیاری از بازاریان لرزید؛ یکی برای تعطیلی کسب و کارشان و یکی هم از سر فکر و خیال آتش گرفتن اجناس میلیاردی‌شان.

دخل چند صد هزاری و خرج نجومی

سال‌هاست که چراغ بیش از ۱۰۰ باب مغازه در راسته بازار دوم نازی‌آباد روشن است و روبه‌روی آن مغازه‌ها، بیش از ۲۰۰ دستفروش بساط پهن کرده‌اند. در روزهای ناآرام اما هیچ‌یک از آنها نتوانستند دشتی به دخل خود بیندازند. شایان، فروشنده یکی از مغازه‌های این راسته می‌گوید: «یکی دو روز اول با آنکه کرکره را تا نیمه بالا می‌دادم، خبری از مشتری نبود. روزهای بعدش هم که کسی جرأت نداشت مغازه‌اش را باز کند...». به پرسش «چرا جرأت نداشتند؟» اینطور پاسخ می‌دهد: «خب، پک‌ها از یک‌وری، یک عده با سنگ بهمان حمله می‌کردند... با حساب و کتابی سرانگشتی می‌گوید: «دخل ۱۷ روز گذشته خیلی از کسبه به یک میلیون تومان هم نرسید». این در حالی است که خرج روزشان شامل اجاره، دستمزد کارگران، ضرر سرمایه‌راکد و هزینه‌های جاری زندگی، هم سر به فلک کشیده‌است. پویا در همان راسته مغازه دارد و موبایل می‌فروشد: «وزیر اقتصاد گفته خسارت کسبه را بر آورد می‌کنیم؛ خب این به چه کار ما می‌آید؟ ما خودمان می‌دانیم چقدر ضرر کرده‌ایم...». پویا این را نیز گفت که در روز و شب‌های ناآرام، بسیاری از طلافروشان از ترس تخریب و آتش‌زدن محل کسب‌شان یا در مغازه خود خوابیده یا طلاهایشان را به جایی دیگر انتقال داده‌بودند.

بازاریان، ورشکسته و دلواپس

نگرانی و دغدغه‌های کسبه میدان هفت حوض نیز بی‌شباهت به باقی کسبه در دیگر بازارها نیست. ناهید در حاشیه پیاده‌روی میدان، بساط پوشاک زمستانی گسترانده: «روزهای قبل از شلوغی‌ها کارم را از ساعت دهنیم صبح شروع می‌کردم چون می‌دانستم که تا ۱۰۹ شب، فرصت فروش دارم، ولی حالا از ۹ صبح می‌آیم چون احتمال دارد پیش از غروب دوباره شلوغ شود. هر چند صبح زود آمدن مان هم بی‌فایده است؛ مشتری نیست...». از شلوغی‌های دوباره، می‌گوید: «مثل آن روزها دوباره شلوغ نشده ولی تقریباً همه کسبه می‌ترسند و تعداد قابل‌توجهی‌شان هم غروب نشده، تعطیل می‌کنند». بسیاری از کسبه از نهادهای صنفی و دولتی، پیامی با چنین مضمونی دریافت کرده‌اند: «طبق روال سابق، اصناف می‌توانند تا پیش از نیمه‌شب دایر باشند...». این را مولود از مغازه‌داران بلوار وکیل‌آباد مشهد می‌گوید: «بدمان نمی‌آید تساقوت کار کنیم؛ به شرطی که همه سرکار خود باشند...». منظورش از همه، ناوگان حمل‌ونقل عمومی به قرار قبل (از ۲۵:۳۰ تا ۲۳) است؛ مشتریان با اتوبوس، تاکسی و مترو به بازار می‌آیند.

نمایش «برای هانا» در تالار اندیشه

نمایش «برای هانا» به نویسندگی و کارگردانی مریم شعبانی این روزها در تالار اندیشه حوزه هنری روی صحنه رفته است. این نمایش با نگاهی سوررئال و برگرفته از روایت‌های واقعی زنان مقاومت در کشورهای مختلف، روایتی نمادین و فرازمانی از امید و ایستادگی زنان در دل جنگ و ویرانی ارائه می‌کند.

تمدید دهمین جشنواره ملی اسباب‌بازی

دهمین جشنواره ملی اسباب‌بازی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، با توجه به استقبال بازدیدکنندگان و درخواست تولیدکنندگان تا ۳۰ دی تمدید شد. این جشنواره با شعار «بازی، حال خوش زندگی» شامل بخش‌های بازار فروش اسباب‌بازی‌های ساخت ایران و نمایشگاه عروسک و بخش ترویجی بازی است.

درباره ۳ فیلم مستند که دوران پهلوی را برملا می‌کند

اسناد رسوایی

گزارش

علی‌الله سلیمی | روزنامه‌نگار | جزئیات رویدادها و اتفاقات تاریخی در زمان وقوع، شاید چندان مهم و ارزشمند جلوه نکنند اما با گذشت زمان، ارزش‌های تاریخی این رویدادها و البته جزئیات آنها برای مخاطب از جمله محققان و پژوهشگران و تحلیلگران رویدادهای تاریخی مهم و اثرگذار می‌شود،

چراکه برای تحلیل دقیق وقایع به جزئیاتی دقیق و مستند از هر واقعه‌ای نیاز است تا بتوان براساس آن به تجزیه و تحلیل رویدادهای تاریخی پرداخت. در این میان، یکی از راه‌های ماندگاری جزئیات هر واقعه تاریخی، ثبت و ضبط این وقایع در قالب فیلم‌های مستند است که هر چه از زمان تهیه آنها بگذرد، ارزش‌های تاریخی آنها دوچندان می‌شود.

درباره یکی از رویدادهای سیاسی و اجتماعی قرن حاضر، انقلاب اسلامی ایران و وقایع دوران پهلوی، هم فیلم‌های مستند متعددی در سال‌های اخیر تهیه و ساخته شده که امروزه از بسیاری از آنها به‌عنوان اسناد تاریخی یاد می‌شود. در این ارتباط، ۳ فیلم مستند با موضوع افشای فسادهای دوران پهلوی را با هم مرور می‌کنیم.

دموکتاتور؛ مستندی درباره حزب رستاخیز

فیلم مستند «دموکتاتور» به بررسی حزب رستاخیز ایران، یکی از جنجالی‌ترین و پرچاشیه‌ترین احزاب سیاسی ایران قبل از انقلاب در دوره پهلوی دوم می‌پردازد. تشکیل حزب رستاخیز ملت ایران در سال ۱۳۵۳ که طی آن از مردم خواسته می‌شد به عضویت این حزب دلخواه محمدرضا پهلوی دربیانند، یکی از نقاط عطف تاریخ انقلاب اسلامی است.

محمدحسین محمدی‌واله، کارگردان این اثر درباره ایده این فیلم مستند گفته است: ایده این فیلم مستند با توجه به نزدیک بودن انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ شکل گرفت و چون هسته مرکزی دموکتاتور را احزاب تشکیل می‌دادند، ناوداگاه ما را به این سمت برد تا بتوانیم با پرداختن به حزب رستاخیز ایران، دموکراسی پهلوی دوم را بررسی کنیم. در ابتدا سراغ پژوهشگرانی در این حوزه رفتیم از جمله پرواند ابراهامیان، مظفر شاهدی و خسرو معتمدی حتی به فرح دیبا یا حتی اردشیر زاهدی و بسیاری از افرادی که در تأسیس حزب رستاخیز نقش داشتند، ایمیل زدیم اما هیچ‌کدام قبول نکردند که در مستند ما حضور داشته باشند. در نهایت پژوهش‌های خود را با توجه به اسنادی که در این زمینه چاپ شده بود، شروع کردیم. ناگفته‌نماند که در مسیر پژوهش آقای سلطانی،

پژوهشگر مستند زحمات زیادی کشیدند تا بتوانیم حرف دقیقی بزنیم. بعد از اتمام مراحل پژوهش، فیلمنامه آماده شد و شروع کردیم به تدوین فیلم، ولی کار رضایت‌بخش نبود و دوباره سعی کردیم فیلمنامه را بازنویسی کنیم تا اینکه بعد از حدود ۶ ماه فیلمنامه دیگری به نگارش درآمد و این بار رضایت همه عوامل جلب شد تا

چراکه مخاطب برای اولین بار آنها را می‌بیند، ما در روایت مستند «دموکتاتور» سعی کردیم از روایت خطی دوری کنیم و با چاشنی قرار دادن پیرنگ‌های فرعی، قصه را جذاب کنیم تا مخاطب خسته نشود. قتل مشکوک ناصر عامری یکی از جذابیت‌های داستانی کار بود، یعنی هم کار را پرتنهاب کرده و هم قصه خوبی دارد و توانسته در دل مستند بنشیند.

کارگردان فیلم مستند «دموکتاتور» در ادامه گفت: مستندهای تاریخی همیشه مشکل مصاحبه دارند چراکه در ایران به تجربه من، راجال سیاسی سخت مصاحبه می‌کنند و حتی حاضر نیستند جلوی دوربین بیایند، مخصوصاً اگر موضوع حساس و پرچاشیه باشد. بالاخره بعد از مشورت‌های فراوان تصمیم گرفتیم از هر طیف یک نماینده در فیلم داشته باشیم تا توان در مصاحبه‌ها حفظ شود و حتی حرف کسی را بشخصه سانسور نکردم تا هیچ مصاحبه‌شونده‌ای بعدها تگ‌های حرف‌های مرا سانسور نکند. مسئله دیگری که در کار گریبان‌تیم ما را گرفت پیدا کردن آرشیوی مربوط به قبل از انقلاب بود؛ مسئله‌ای که مستندسازان تاریخی و سیاسی همیشه با آن روبه‌رو هستند و با زحمات فراوانی به آن دست می‌یابند که مستند «دموکتاتور» هم از این قاعده مستثنی نبود.

املاک ملت؛ دست‌اندازی به سرمایه ملی

یکی از موضوعات مهم در بخش فسادپذیری عوامل حکومت پهلوی به مسئله تصاحب و غصب املاک طیف‌های مختلف مردم توسط خاندان پهلوی و عوامل این حکومت برمی‌گردد. در این خصوص، فیلم مستند «املاک ملت» با موضوع غصب املاک و اراضی مردم توسط پهلوی اول و دوم تهیه شده است. این مستند که در استان‌های خوزستان، خراسان جنوبی، هرمزگان، گیلان و گلستان تصویربرداری شده، با ارائه اسناد و گفت‌وگو با مردم محلی و کارشناسان به بررسی ابعاد مختلف این ماجرا پرداخته است. از ویژگی‌های این مستند روایت عمومی و مردمی از ماجرای غصب مالکانه املاک‌شان توسط پهلوی است که بعضاً دست اول و خارج از قواعد روایت رسمی موجود از تاریخ بیان شده‌اند. در این مجموعه مستند اشاره شده است که رضاخان (پهلوی اول) قبل از کودتا و به سلطنت رسیدن، مالک هیچ زمین، ملک و دارایی چندانی نبوده اما براساس اسناد در زمان فرار از ایران در شهر پور ۱۲۳۰، میلیون‌ها تومان در بانک و در حدود چند میلیون مترمربع زمین را به شیوه غصب مالکانه در سراسر ایران تصاحب کرده است. تصاحب ملک و زیاد کردن زمین و املاک از دیرباز بین برخی پادشاهان ایران موروثی بوده است و بسیاری از آنان علاوه بر اینکه خود را مالک جان و مال آدم‌های سرزمین‌شان می‌دانستند، به املاک و زمین‌های عمومی دست‌درازی می‌کردند و آنها را از آن خود و خانواده‌شان می‌کردند. مجموعه مستند «املاک ملت» محصول خانه مستند انقلاب اسلامی، به کارگردانی امیراطهر سهیلی و مهدی فلاحتی ساخته شده و محمدمصدق دقناتپور تدوین این مستند را بر عهده داشته است.